

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

Voor de Stad ... / 12.
Franco per post ... / 14.

(Verschijnt drie malen ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

ADVERTENTIES
15 cent de regel
behalve 35 cent voor
de eerste regel

DE GEDÉPUTEERDE STATEN
Provincie **NOORD-BRABAND.**
Brengeu bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat van de Beurzen ad Studia, behoorende tot de stichtingen voor de stad en voormalige Meierije van 's Hertogenbosch, en staande ter begeving van gemelde staten, thans zijn vacerende:

1. Eene generale Beurs, groot f 100, welke door studerende jongelingen der stad en Meierije van 's Hertogenbosch kan worden genoten; -- en
2. Eene gecombineerde Beurs, uit de Fundatie van H. Buck; groot f 100, welke kan genoten worden door studenten der Latijnsche school te 's Hertogenbosch of het klein Seminarie van het Vicariaat Generaal van het voormalig Bisdum van 's Hertogenbosch, om genoten te worden tot den ouderdom van 18 jaren.

Wordende bij deze ingeroepen alle diegenen die op voorsz. Beurzen aanspraak kunnen maken om zich daartoe vóór den 15 December aanstaande aan Gedeputeerde Staten te adresseren, onder overlegging van eene verklaring, dat zij de Latijnsche scholen frequenteren, met de verdere bepoeiden die zij tot ondersteuning van hun verzoek noodig zullen oordeelen, met uitzondering nochtans van diegenen, welke zich tot het bekomen van eene Generale Beurs sedert 1 Januarij 1840 aan Gedeputeerde Staten hebben gewend, als op walker adressen alom het noodig regard zal worden geslagen.

in Hertogenbosch, den 15 November, 1842.
De Gedeputeerde Staten voornamelijk
A. J. BORRET.
Ter ordonnantie van dezelve
F. K. VERHEIJEN.

DUITSCHLAND

Te Berlijn wordt een buitengewoon sterke onvrede tusschen die residentie, Londen en Weenen, opgemerkt. Ook spreekt men daar van de voorgenomen bijeenroeping eener Nationale Synode, wier taak het wezen zou haar advies uit te brengen wegens de bepaling der leerbegrippen van de Protestantsche Kerk, ten einde langs dien weg een einde te maken aan de menigvuldige moeilijkheden, welke de formulieren der verschillende partijen en secten de Regering en het godsdienstig publiek veroorzaken.

FRANKRIJK

PARIS den 19 November.
Gisteren is de Koning van St. Cloud herwaarts gekomen, en heeft een Ministerraad gepresideerd, die ruim twee uren duurde. Z. M. had alvorens audientie verleend aan den prefect van politie Deflessert, die onder de talrijke sollicitanten naar de prefectuur der Seine genoemd wordt.
Naar men verzekert, zal de Zitting der Wetgevende Kamer den 9 Januarij, en wel door den Koning in persoon, heropend worden.
PARIS den 20 November. Langs eenen buitengewonen weg ontvangen wij heden uit Madrid van den

Heer Gortius is met 80 stemmen tot vice-president benoemd.
Eene wonderlijke gebeurtenis had in den loop der verleden maand, in het bosch van Boulogne plaats. Mevrouw de gravin Talbot, zuster van lady Shrewsbury, reed in een gesloten rijtuig door het bosch. De paarden, op den hot rakende, liepen in het midden van een doornbosch vast; mevrouw Talbot wier gezondheid niet zeer sterk was, viel in onmacht, en de bedienden riepen met uiterst stemme om hulp; een heer en dame die ongelijks door het bosch reden, gaven onmiddellijk aan hunne bedienden bevel om de gravin te gaan helpen. De heer ging zelf naar het rijtuig toe en gaf bevel om de leidsels door te snijden, welke daar zij in het hout vast geheest waren, de paarden nog meer aanvuurden. Daarna liet hij mevrouw Talbot in zijn eigen rijtuig brengen, en daar hij geraam dat zij in de Staat St. Dominique woonde, zende hij den koetsier zich registratie derwaarts te begeven. Mevrouw Talbot was nog niet uit hare bezwijming bekomen; kort daarna opende zij hare oogen, en was niet weinig verwonderd in den heer en dame, die haar bijgestaan hadden, koning Leopold en prinses Adelaide, zuster van koning Lodewijk Philips, te erkennen.

Eene dame die zonder skte in gezelschap van haren man, die dezelve bij zich had, op de jacht was geweest, is door de conventionele regabank van Pontois tot eene boete van 30 franken veroordeeld. Het wapen is daarenboven verbeurd verklaard. Het openbarr ministerie vroeg: of op het oogenblik waarin zekere vrouwen de mannelijke gewoonten met zooveel ijver zijn toegedaan en navolgen, er geen ongelegenheid in zoude wezen voor haar eene uitzondering te maken, aan de welke de wetgever niet gedacht heeft.

De Globe van Parijs had onlangs eenige aanmerkingen gemaakt over de onwaardigheden, welke zich de abt Châtel op het theater en in een nachtbal veroorloofd had. Dit heeft den volgenden brief uitgelokt:

Mijnheer, het artikel, tegen den abt Châtel door u medegedeeld, heeft mij eene zant herinnering, welke ik de vrijheid neem u te vermelden, u overlatende om aan dezelve al de mogelijke publiciteit te geven.

Het was, naar ik meen, in de maand Augustus, op eenen zondag, toen ik bij des morgens in de nabijheid der zogenoemde Fransche Kerk bevond, dat mij de nieuwagierigheid beving, dezelve binnen te gaan, om te zien, wat er geschiedde. Men zong eene hoogmis; daarna beklom de heer Châtel den predikstoel en begon te preken. Ik geloof niet, dat men ooit in het publiek dergelijke afschuwelijkheden heeft gehoord. Het onderwerp zijner redevoering was eene vergelijking tusschen het Heidendom en het Katholicisme. Ik

de verschrikkelijke opvoering met ude... welke hij over de Drievaldigheid deed, vergelijkende dezelve bij Jupiter, Pluto en Neptunus, en kuzend andere onwaardigheden, maar het punt waarop hij het meeste neerkwam, was het celibaat der priesters, vergeleken bij het celibaat der Vestalen; daardoor wiftende bewijzen dat beide godsdiensten het celibaat goedkeurden, en er in beide eene volmaakte eenheid van denkwijze bestond.

Edoch om het celibaat te bestrijden, dat hij eene absurditeit noemde, begon de abt Châtel zoo vrij over het huwelijk enz. te spreken, dat wij het niet wagen durven in de Courant over te nemen, wat hij van den kansel verkondigde. Gemelde briefschrijver merkte op, dat tegen over den predikstoel een geheel pensionnaat van jonge meisjes met hunne meestersen had plaats genomen, die allen met de grootste aandacht deszelfs verschrikkelijke onbedeljkheden zaten aan te hooren.

PERPIGNAN 19 November.
Een brief uit Barcelona van eenen officier der cavalerie, den 18 met eene ordonnantie, aan gekomen, behest:

1. Een bloedig gevecht tusschen wij verpligt geweest de stad te ontruimen. De inwoners hebben zich meester gemaakt van het geschut; wij staan sinds twee dagen onder het geweer aan de wallen; de Englenpoort is het eerst door de nationale garde veroverd; de vrouwen waren met lazen gewapend; detachementen lijnetropen bezetten nog de Alkaraanen, Montjuich, de haven. Men verzekert dat de opstand te Solsona en Serida is uitgebarsten.

Tijdingen uit China.

ALEXANDRIE 5 November. Tusschen den Engelschen plenipotentiaris en het chineesch gouvernement is een vredes verdrag gesloten, waarvan de volgende bepalingen de voornaamste zijn:

1. China zal in drie jaren, 21 millioen dollars betalen.
2. De havens van Canton, Amoy, Ningpo en twee andere zijn vrij voor den Engelschen handel.
3. Het eiland Hong-Kong, wordt voor altijd aan hare Brittanische Majesteit afgestaan.
4. De gevangenen zullen uitgewisseld worden.
5. Er zal eene amnistie worden afgekondigd.
6. De officieren der beide natien zullen op den voet van gelijkheid behandeld worden.
7. De eilanden Chusan en Kolong-Song zullen beid blijven tot dat de geheele betaling der schuldting geschied zij.

De couriers volgen elkander kort achter een op den weg van Spanje naar Parijs op. Sedert gisteren, zijn er drie aan de Spaansche ambassade aangekomen, (komende registratie van Barcelona). Dezen morgen ten 10 ure onmiddellijk na de aankomst van een dater couriers, heeft een secretaris der Spaansche ambassade, zich naar het ministerie van buitenslandsche zaken begeven, om aan den heer Guizot de dépêches mede te deelen, welke hij moest aenbrengen. Deze dépêches zijn ongetwijfeld niet zonder belang want tegen 11 ure heeft de Heer Guizot zich naar St. Cloud begeven.

was ten minste noodig, om de justitie, politie, en de gendarmarie in beweging te brengen, herhaalde bijeenkomsten op frequentia actuum, voorafgaande.

Maar dat alles zal ouden het ontwerp niet meer gevraagd worden. Dan zal een enkel Godsdienst-oefening of godsdienstige plegtigheid misdrijf kunnen zijn; dan zal het genoeg zijn, dat dertig of veertig burgers, in een kerk of in een openbaar plaats, bijeenkomen om, onder de leiding van eenen leeraar, in stilte God te bidden, om eene verbodene en strafbare verscheuring daar te stellen; dan zal de gewapende magt het recht hebben om in het huis van den burger binnen te treden, en met geweld de verzamelde broeders of vrienden uiteen te jagen, en met hunnen leeraar voor den correctionnelen regter te brengen. Art. 2, 3, 4, 5, 6.

Denkt men er wel aan, wat men begint, heeft men het kwaad, waaraan men het land blootstelt, wel overzien?

Wij willen er voor dezen keer niet meer over zeggen.

Onze gedachte, onze stelling, dat de Staat geene vereenigingen van menschen moet verbieden en straffen, zoo lang die vereenigingen zich geene misdadige, voor de rust van den Staat gevaarlijke handelingen ten doel stellen, hebben wij, Weekbl. n°. 319, ontwikkeld. Wij verwijzen daarnaar; en wij achten ons ontslagen van het betoog, dat eene vereeniging om God te bidden, of te danken, dat karakter zeker niet heeft.

Maar wij hebben tegen dezen titel een ander, meer geducht misschien, meer indrukwekkend, meer onwederlegbaar wapen: de GARDIA.

Wat men ook vergeten mag hebben, men heeft zeker niet vergeten, hoe en in Frankrijk en in Nederland altijd, hoezeer dan ook vruchteloos, is beweerd, dat de nieuwe grondwettige instellingen bepalingen als die van de art. 201--204 C. P. niet dielden.

In Frankrijk schreef b. v. RAUZY [no. 431]: « En effet, si l'art. 204 du Code, qui exige l'observation de cette formalité, avait, contrairement à la constitution, prétendu faire dépendre l'exercice d'un culte de la permission d'un gouvernement, il aurait été abrogé, quant à cela, par les art. 6 et 70 de la nouvelle charte.

En bij ons? Bij ons, het is bekend, waagde men het, zeldzaam de bepalingen van den Code *quae sales*, als grondwettig te verdedigen; waar men het al deed, deed men het, meer *pro forma*, en plaatste men alles, wat men daarover zeide, op den achtergrond. Het groote plegtaker, waaraan men zich toen vasthield, de voornaame steunpilaar waarop men rustte, de voornaame grond, waarmede men de vervolgingen van die dagen trachtte goed te maken en te verdedigen, was het tweede additionele artikel der Grondwet:

» Alle thans in werking zijnde wetten behouden » kracht, tot dat daarin op eene andere wijze zal » zijn voorzien.»

En nu, zeide men, de artt. 201--204 C. P. waren in 1815 in werking; daarin is nog op geene andere wijze voorzien; dus zij bestaan nog.

Wij laten daar, in hoe verre dit juist was; want thans kan die de vraag niet meer zijn, de wet die men in 1842, of in 1843 maken zal, bestond niet in 1815; men zal dus niet meer kunnen schuilen achter het additionele artikel; en is u eenmaal dat wapen ontvallen, dan zal het uwe taak worden aan te toonen, dat uwe nieuwe wet met de Grondwet overeenstemt; want uwe nieuwe wet, als zij de Grondwet overkruist, kan, mag niet worden geëerbiedigd.

Dan, dus zal men zich op een ander terrein geplaatst vinden; dan zal er niet geene in- of uitvalskelijkheden meer kunnen geschermd worden, dan zal men er toe moeten besluiten, om te strijden met open vizier.

Beroepen wij voor een oogenblik zulk eene verdediging van het ontwerp; en dan is het eerste waarop wij stuiten eene Grondwet, die de vol-

komene vrijheid van godsdienstige begrippen aan elk, waarborgt, en eene wet die die volkomene vrijheid verkort, beperkt, en te wettigen magt ab-

Neen, zegt men, gij moet onderscheiden tusschen vrijheid van begrippen, en vrijheid van uitoefening; het eerste is de Grondwet, het tweede niet; de Grondwet zegt u, dat gij denken en gelooven magt, maar u niet magt uitoefenen, dat moogt gij niet, als het mij niet behaagt.

Wij erkennen, die onderscheiding was ons altijd zeer duister; want wij begripen niet, hoe het ooit aan eenigen twijfel onderworpen kan zijn, dat men mag denken wat men wil; wij begripen niet, dat het noodig kan zijn dit in eene Grondwet te schrijven; wij begripen niet, dat deze vrijheid niet even goed zou bestaan al gaf de Grondwet haar niet; het komt ons dus voor, dat de Grondwet, zoo zij niets meer zegt dan dit, eigenlijk niets zegt.

De Grondwet van 1848, die er anders over, toen hij (bijl. VIII, 358) schreef: « Het besluit is gewest, om zich van alle vooringenomenheid aangaande den schijn, te onthouden, en zich te bepalen tot het nuttigste en heilzaamste beginsel. Dit is dan geweest de eenzijdige gelijkheid, de volmaakte vrijheid van geweten, de bescherming van ALLE GODSDIENST-OEFENING, welke de openbare rust niet stoort. Deze denkbeelden zijn uitgedrukt in art. 190, 191, 193.»

De Hoogste der Thorax schijnt eten om de hoogte dier onderscheiding te zijn, als hij (bl. 262) zegt: « De [de zin van art. 190, thans 188] is, zonder enig twijfel, niet de gedachten, maar hare betydenis vrij te maken. Eene vrijheid, die volgens de natuur van het begrip, alrede erkend bij onze vroegere wetgeving, zoo wel als bij die van andere landen, de vrijheid is van huishoudelijke Goddienst-oefening.»

Ondertusschen afl. 188 is de geringste zwa- righeid, daarover kan ten minste geredeneerd worden.

Maar nu hebben wij art. 191, dat is erger; daar wordt de zaak hadentolijker, en geene openbare oefening van Godsdienst kan worden belemmerd, dan ingevalle dezelve de openbare orde of veiligheid zoude kunnen storen.

Hoe het nu wogelijk zal zijn, waar de Grondwet zoo onbepaald iets verbiedt, door de gewone wet hetzelfde te gebieden, dat is voor onze wijsheid te hoog.

De Grondwet zegt, geene belemmering van Godsdienst-oefening, zoo lang en geene gegronde vrees bestaat, dat zij de openbare orde zal storen; en de wettig verhandelen niet alleen, maar straffen zelfs de stille Goddienst-oefening, binnen's huis, die noch voor de openbare rust, noch voor iemand hoe ook genaamd tot stoornis, of tot ergernis zijn kan. Hoe is dit overeen te brengen?

En eindelijk die Grondwet zegt, art. 194, de Koning magt dat geen Godsdienst-gestofd, worde in de vrijheid van uitoefening, die de Grondwet waarborgt.

Wij laten het daar, dat die woorden alles behalve gunstig zijn voor de eene onderscheiding, waaraan wij zoo even spraken; wanneer toch de Grondwet zegt, dat geene godsdienst-oefening mag worden veroordeeld, als zij het wel zeker, dat zij het bestaan vooropstelt niet van enkele vrijheid van denken en gelooven en belijden, maar ook van Godsdienst-oefening.

Maar de Koning zegt, dat geene Godsdienst-oefening gestoord worde. En nu wilt gij, in naam van diezelfde Koning, de biddende vergadering, die daar met de onschuldigste bedoelingen is bijgevoegd, door politiedienaars, door Marechaussees of door anders, met geweld, met stok en sabel uit elkander drijven, uit hunne vreedzame woning jagen, en als misdadigers voor den regter brengen. Als dat gebouwen kan, wat is dan verboden viszand, die zoo hooggeroemde Grondwet nog iets anders zien dan de leere woorden en klanken?

Neen, jaarljk, de Grondwet wil dit niet; men, jaarljk, men wachte zich voor zulke wetten.

De ontwerpers der Grondwet, met GUYOT KANZ VAN HOGENDORP aan het hoofd, zeiden tot 's Konings vader tot Willem V:

Vershillende godsdienstige gezindheden zijn in de Vereenigde Nederlanden zamengekomen, en derwaarts gelokt door de zachtheid der wetten en de bescherming der regering; zij blijft dezelfde.

Neen, laten wij niet de woorden dier ontwerpers tot leugenaal maken; laten wij niet, om eene vrees, die louter hersenschimmig is, hunne woorden verdraaien, hunne schoone bedoelingen miskennen; laat hunne lofspraak meer zijn dan woorden, laat die waarheid blijven ook voor ons; laten wij niet de deugden van het voorgelacht een voor een verloocheuen; laten wij die niet slechts bewonderen, maar ook navolgen, wanneer wij willen, dat ook eens het nageslacht op ons zal zwaar dragen.

Wij vragen onze lezers om verschooning, indien wij hen heiden zoo lang bezig houden; maar waarlijk het onderwerp is van te veel gewigt, om het ten halve te behandelen, om het niet van alle zijden te beschouwen. Het is daarom, dat wij ons niet willen weerhouden, om bij dit alles nog te voegen de volgende schoone, treffende woorden, die wij vinden in het uitmuntend werk van de heeren CHAUVEAU en FAUSTIN, III, 43:

« Il est de l'essence de toute religion de porter les hommes qui la professent, à s'unir entre eux, à s'associer pour penser et sentir ensemble. -- La profession d'un culte, c'est donc le droit pour ceux qui ont un même symbole et des croyances communes, de se réunir et se former en société. La liberté religieuse, c'est donc le droit de croire et de prier ensemble. En proclamant que chacun professe sa religion avec la même protection, la charte n'a donc pas proclamé seulement la liberté de conscience, mais la liberté du culte. Et que seroit-ce, en effet, que cette libre profession de la religion, si elle étoit restreinte au culte individuel? La prière isolée, a-t-elle besoin de protection? La pensée ne brave-t-elle pas les défenses de la loi? Vous distinguez le culte extérieur, et vous le soumettez seul à l'empire de la loi; mais qu'est-ce donc que le culte intérieur, si ce n'est l'élevation de l'ame envers le Dieu qu'elle a choisi, et qu'est-il besoin de l'appui de la loi pour assurer à chacun le droit de suivre en secret ses inspirations religieuses? Cette proclamation solennelle de la liberté des cultes ne s'appliqueroit qu'à la liberté de conscience? -- Non, la liberté religieuse, ce n'est pas seulement la liberté de penser, c'est celle de professer son culte, de rechercher ceux qui professent la même foi, de s'associer pour se rattacher au même symbole.»

Maar, zegt men, dat alles is goed en wel; doch die geheime godsdienst-oefeningen zijn gevaarlijk voor de rust van den Staat; ik moet weten, ik moet zien, wat men doet; ik verrouw die geheime bijeenkomsten niet; die verveken bij mij vrees en achterdocht; wie weet, wat men er uitvoert? wie weet, of men niet, onder het voorwendsel van te bidden, misdaden beraamt, moord, plundering of oprucht predikt, en zamenzweringen sneedt tegen 's lands regering en tegen diezelfde Grondwet, die gij wilt dat ik niet eerbiedigen?

Zeer wel; het is dus het misbruik dat gij vrees, en daarom verbiedt, straft gij het onschuldig gebruik; dus: *abusus tollit usum*; op de scholen werden wij het tegendeel.

Doch goed; wij stemmen toe, er kan van alles misbruik gemaakt worden; maar, gadaat, de minister zijne wettige magt kan misbruiken, dedou van willekeur en geweld plegen; daaronder schaft men de ministers niet af; maar omdat de Hooge Raad en de baardeloze Kantonregters hooghartigheden kunnen begaan, en zich bemoeien met zaken die hun niet aangaan, daarom schraapt men de regterlijke magt niet uit de Grondwet.

En wilt gij voorbeelden uit het dagelijksch leven; hebt gij ooit gehoord, dat men zich uithon-

gerit, omdat te veel eten slecht is, uit vrees van
zijn maag te overladen, of dat men het best
neemt om in het vervolg niet meer naar bed te
gaan, omdat hij die naar bed gaat zich kan ver-
slapen?

Maar een eerste, een alles afdoend antwoord op
die zwaarigheid is dit: de Grondwet heeft gespro-
ken; de Grondwet heeft bevelen; de Grondwet
wil het zoo, en niet anders; en daarmee is alles
wit, het justitiae et periti mundus.

Wij zouden echter gerust verder gaan, en zeg-
gen, als de Grondwet nog gemaakt moest worden,
dan zoude zij zoo en niet anders gemaakt moeten
worden; want wij deelen die zwaarigheden en die
vrees niet.

Het is waar, onder het voorwendsel van te bid-
den en God te dienen, kan men iets anders doen;
kan men comploteren, en kan men andere misdaden
plegen of beramen. Maar wat nood? Al dit gebeurt,
wees dan wakende; dan is het vroeg geroep, roep
dan den sterken arm, roep dan alarm-klok en
trom; rasdreef dan uwe strafwetten, en zij zul-
len u niet onbevredigd laten, zij zullen u niet
doemen dan de misdaad ijdelijk aan te zien, om-
nagtig om haar te betuigen. Maar straf niet bij
anticipatie onschuldige, loffelike, prijzenswaardige
daaden, om het kwaad, dat zij, te segt of te on-
recht, denkt, dat men wellicht zou kunnen doen.

Het is zoo, het is niet onmogelijk, ofschoon ook
niet zeer waarschijnlijk, dat godsdienst-befening
de openbare rust of veiligheid kan verstoren; maar,
wij herhalen, als dit gebeurt, dan is het vroeg
genoeg er tegen te veld te trekken. De Grondwet
heeft dit niet vergeten; integendeel de Grondwet
heeft het voorzien, de Grondwet heeft er tegen
gemaakt: de Koning is belast met de zorg, dat
alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen
de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van
den Staat (art. 191, 194); de Koning dus zal,
indag, moet paal en perk stellen aan die openbare
rust-verstoring; de Koning zal daartoe bezigen de
middelen, die hij als de beste en geschikteste ook
ook daarvoor dus hebben wij de hatelijke bepalingen
van den Code Pénal niet noodig te behouden.
Het zou zelfs zeer te bezien staan, of de gewone
wet bevoegd is den Koning de middelen voor te
schrijven, die hij daartoe bezigen moet, watmoer
de Grondwet hem de vrije keus van die middelen
laat. Het zou te bezien staan of eene wet bestaan-
baar is, die inderdaad een grondwettig recht des
Koning overbrengt op dragonders en veldwach-
ters.

Wij mogen nogtans dezen kruistogt tegen het
ontwerp niet eindigen, zonder tevens te vermelden
de ééne, enkele verdienste, die wij er in gevonden
hebben; want voor alles moet men billijk zijn.

De Franische wet bepaalde zich niet alleen tot
godsdienstige, zij verbood alle vereenigingen van
meer dan twintig personen, pour s'occuper d'objets
religieux, littéraires, politiques ou autres.

Wij verheugen er ons over, ten minste de kun-
sten en wetenschappen van de kluiters; dier in-
quisitie verlost te zien; want het ontwerp spreekt
nog slechts van godsdienstige vereenigingen.

De keus echter is vreemd, en de ratio distinguendi
niet minder; waarom toch juist godsdienstige ver-
eenigingen alleen zoo veel meer gevaarlijk zijn dan
alle andere, bepaaldelijk staatkundige, wij verkla-
ren openhartig het niet te begrijpen.

Ons dunkt, dat alle de redenen, die men kan
gehad hebben, en van welke wij er in de memo-
rie niet ééne vinden opgenoemd, om aan de staat-
kundige vereenigingen althans, hare natuurlijke
vrijheid terug te geven, met even veel recht door
de godsdienstige vereenigingen kunnen worden in-
geroepen; en dit nog vaak meer omdat juist aan
deze alleen stellige bescherming bij de Grondwet
is toegevoegd. (Werkend van het Regt)

ADVERTENTIE. bij den Drukker en Uitgever van de pers gekonden en afzonderlijk te koop. **ALMANAK**

ROONSCHE-KATHOLIEKEN, 1842. **35 CENTS.**

Dezelv, zijn, behalve bij alle Boekhandelaars te
's Bosch, mede verkrijgbaar:
Te Amsterdam bij van Langenhuyzen, Schoonekat,
Goeding van Spanje, de Charro, Koopman,
Borlebs, de Haas, Voelken en de Wolf,
Alkmaar, Coster en de Nieuwenhuis, Albe-
len, Niessen en Hijnbergen; Paratrandi,
Schade; Enkhuizen, Pannbakker en Comp;
Hoorn, Meja Borman; Medemblik, Vermande;
's Hage, van Langenhuyzen en Tenhagen;
Rotterdam, Bôlan; Braam, van Belle, van
der Reydt en Meja Mulder; Leyden, Thy-
sens, van Louwen; en Meja Langefeld;
Gouda, van Goope, van Sou, Delft, van
Dyck en Custer, Delfshaven, Houtman; Schie-
dam, van Pijnteren en Boomer; Dordrecht,
Meja Zender; Vlaardingen; Post; Utrecht,
van Romondt; Wierboort, Schalkhoff en Meja
van Nears; Amersfoort, Jaoups en Meper; en
Walters, Gorinck, Stokhuyzen en Nieuwenhuysen;
's Gravenhage, van den Hoogen; Groningen, Smit,
Oomkens, Sladbot, Wolters en Ridder, Leeuwar-
den, Meja Hoepmans, Mulder en Schierbeek;
Bolswart, Gerritsma; Sneek; Houtkamp;
Franeker, Ypma; Dokkum, Schaafsma;
Zwal, Waaanders, Daggter, Horstink en
Peeters, Keestel en Robyns; Almelo, Som-
mer; Arnhem, Vermeulen Meyer en Daems;
Doornburg, Sommer; Nijmegen, Hermans,
van der Heyden; Teubohdt; Pothast en
Wollenberg; Zutphen, Molliak; Tiel, van
Wermeskerken en van Wicheu; Kuylenberg,
van den Abeelen; Zalt-Bommel, Meja Bek-
ker; Middelburg, van Benihem en Jutting;
Tholen, van Rhee; Breda, van Guifick en
Hermans, Steyn en van Wees; Bergenopsoom,
Verkouteren, Kiel en Wey; Eindhoven,
Jansons; Helmond, van Kalkhoven, Vos en
Dirks; Tilburg, van Gemeer; en de Kauter;
Oosterhout, Moonen; Oirschot, Teurlinckx;
Boxtel, van Laeshout; Schijndel, van der
Kant; Zevenbergen, Bears; Heusden, Veer-
man; Waalwijk, van Gieraberg; Ravens-
waay, van den Heugel; Grave, Algie, van
Dieren; Boxtmeer, Jansen; Maastricht, Pleem
en Gulickers; Venlo, Meja Bekkers; Roer-
mond, Romén en Meja Welsch; Sittart, Post-
kantoor en Alheffe; Naarden, Postkantoor;
Goes, Kleuwers en Zuip.

Nog is bij dezelven van de Best gekomen:

AAN DE ISRAELIETEN

in Nederland:
Proces van J. FRANK over de Quoti-
satie of Kerkelijken Omslag, van de Israe-
lieten gevatert wordende. De belangrijk
voor alle Israëlieten in Nederland niet alleen
maar ook voor allen die aan vrijheid van
Godsdienst hecht. Daarin wordt de vraag
behandeld of Israëlieten kunnen gedwongen
worden om voor hunne eredienst eenen
persoonlijken omslag te betalen; hoe of men
lidmaat wordt van in Kerkenootschap en hoe
of dat lidmaatschap ophoudt.

TE WAMMEL
MEUBELMAKER, zijn te bekomen beste Elastieke
MATRASSEN en SPAARLAMPEN van f2,00 tot
f4,00 met het deijn tot verminderde prijzen.

De Notarissen G. E. R. L. I. G. S. te Maas-
bommel en K. U. P. P. E. N. te Wamel zul-
len op Vrijdag den 30 November 1842,
bij inzet, ten dien 14. December 1842, bij
toeslag, volkens, des woensdags ten tien
ure, bij A. VAN B. E. E. R. S. te Wamel,
finaal verkoopen:
6 Perceelen ROUW- en W. I.
LAND, onder Wamel en Druiner,
zamen groot circa 16 Buiders; breeder
bij billetten omschreven.

FRANCISCUS JOAN-
FRAN. MATTHIAS RITS,
Notaris te 's Hertogenbosch,
zal voor zijne Principalen, op
Dinsdag den 29e. November
1842, het avonds ten 8 1/2
uur, in het Drabstedich Kof-
schied, bevond Soos L. C. R. O. D. S. N. S.
te 's Hertogenbosch, in het openbaar fimaal
verkoopen:

Minnen de Stad 's Hertogenbosch.
EERSTE KOOP.
Eene HOYENIERS Woning, met
PAARDENSTAL, twee KOE-
STALLEN, TENNUISTJE en
verschillende ERFGELAATS EN
voorts een HOYENIERS OUV
M. I. E. R. S. W. O. N. I. N. G. en wijders
ERVEN en eenen grooten MOESHOF,
alles aan- en bij elkander staande en gelegen
te 's Hertogenbosch aan het St. Jakobs Kerk-
hof, kadastr. Sectie II. no. 87, 88, 1021
Hof no. 122, tot grootte van 82, Buiders en 10
Ellen,

De goorechreene Goederen zijn
huur bij PAULUS VAN
W. A. M. E. L. tot het jaar 1844, voor
f255.00 jaarlyk, onder dese huur is
niet inbegrepen het huur van de
verreening staande Hout, zijnde dat de
sanderlyk, en huur, voor f 1.05 wekelijks.
De Kooper zal des verlangende de
gheele Kooppaon kunnen geoe-
lig laten, wils behoort en voldoende
Hypotheek stellende.
Stande met de Slagen op f 550.00.

TWEDE KOOP.
Een WINKELHUIS, van oude ge-
naamd de Bjenkorf, met E. R. F.
O. P. E. N. P. L. A. A. T. S., B. L. E. E. R. V. E. L. D.
B. O. E. M. T. U. I. N. G. staande en gelegen te 's Her-
togenbosch, op het Hinthamerinde, Kad-
straal bekend Sectie II. nummer 358, ter
grootte van 3 Roeden en 33 Ellen.
Dit HUIS bevat onderscheidene vertrek-
ken en is voor allen handel zeer geschikt.
Door den Kooper in gebruik en geod.
De aannasden op 1. Me. 1843.
Stande met de Slagen op f 1200.00.
Nader onderzigt is te bekomen ten
Kantore van den Notaris RITS, voor-
noemd.

GRAANMARKT

van Vrijdag, Zaterdag en Maandag, den 18 19 en
21 November 1842.
Voor 2000 Rijk per Nederlandsch met (practisch gewone)
7.00 a 7.65; door den zeer geringen aanvoer hebben de
benoedigde iets hogere prijzen moeten betalen.
BOEKWERT 170 a 176; (hoeder des aanvoer, gering
was, heeft mindere prijs gebracht, ongeveer er geen aan-
kwaliteit was aangevoerd.
HAVER f 2.00 a f 2.75, per Nederlandsch pond; 67 a 61
cent; heeft den aanvoer temelijc groot was, (hoeder
goede kwaliteit.
De 4... ontgeloed.

EINDHOVEN, den 22 November 1842.
De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest:
Wegge per Ned. Maas. f 7.10
Boekweit. f 6.10
Buckwheat. f 2.90
Het Ned. pond boer. f 0.70
De 4... ontgeloed.

GRAANMARKT.

Amsterdam van Maandag 21 November 1842.
Twee 1/2 volge prijzen, 130 p. f. wijd. Poels f 255; 134 p.
alt. f 295; 127 p. e. p. wijd. dijs f 290; 128 p. s. h. d. f 295;
122 p. gr. Vries f 217; 128 p. Dommis f 250; 126 p.
Leuwa. f 252; 129 p. Rijn f 260; 132 p. Kubank f 245; 148.
131 p. Baidus f 235.
Rogge met goede handel als voor f 119; f 178; 120
p. dito f 180; 120 p. Fraim f 180; 162; 121 p. Franck f 178
121 p. Rijn f 176; 120 p. Rijn f 176; 120 p. Rijn f 176.
Grote gelochend en bij geen behoefte. 116 p. Rogge. 115
115 p. Dito f 160, beide aan de molen.
Haver zonder handel.
Boekweit met goede handel als voor f 118; f 208; 117 p. Almond
208 p. Linné in een den. 110; 111 p. Peisat f 295; 114
Peas f 280.
Baidus de Rijn ten Wiltter, op levering ruhr prijs per
6 p. 201; Almond met goede handel f 29; 111 p. Peisat
Linné per 6 p. f 281; Vries f 37 a f 38; 111 p. Peisat
Vries f 38; Baidus de Rijn ten Wiltter f 29; 111 p. Peisat
111 p. Peisat f 29; 111 p. Peisat f 29; 111 p. Peisat f 29.

Ter drukkerij van D. A. N. de Rooij te 's Hertogenbosch.